

EXPUNERE DE MOTIVE

Prin Programul Național de Aderare a României la Uniunea Europeană, statul român și-a asumat obligația de a asigura transpunerea în primul semestru al anului 2003 în legislația națională a Directivei 98/26/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 1998 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare. Ulterior, prin Programul de măsuri legislative prioritare pentru anul 2004, aprobat de Guvern în 26 februarie 2004, acest termen a fost modificat în martie 2004 pentru discutarea în ședință de Guvern și mai 2004 pentru publicarea în Monitorul Oficial al României.

Transpunerea prevederilor Directivei 98/26/CE în legislația națională este esențială și de absolută prioritate pentru buna funcționare a sistemelor de plăți și de decontare. Aceasta este cu atât mai importantă cu cât în prezent se află în curs de implementare Sistemul Electronic de Plăți Interbancare, proiect finanțat prin programul Phare și coordonat de Banca Națională a României.

Necesitatea promovării prezentei *Legi privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare* are la bază următoarele considerente:

a) implementarea directivei va minimiza incertitudinea juridică existentă în cadrul sistemelor de plăți și decontări din România, creând premisele pentru participarea sistemelor noastre naționale în sistemele din cadrul Uniunii Europene în condiții de egalitate de tratament, după momentul aderării României la Uniunea Europeană;

b) implementarea este esențială pentru a permite conectarea noului sistem de plăți național cu decontare pe bază brută în timp real (RTGS) la sistemul pan-european de plăți TARGET;

c) transpunerea prevederilor directivei este o condiție prealabilă în vederea controlării riscului sistemic în sistemele de plăți de importanță sistemică;

d) implementarea acestei directive, împreună cu Directiva 47/2002/CE privind contractele de garanție financiară, va rezolva aspectele legate de riscul sistemic aferent sistemelor, participanților în cadrul sistemelor, garanțiilor constituite în legătură cu aceste sisteme, precum și cele legate de conflictele de legi care ar putea să apară.

Prezentul proiect de lege care preia în legislația națională prevederile directivei este menită, printre altele, să contribuie în viitor la operarea eficientă și cu costuri reduse a aranjamentelor transfrontaliere de plăți și de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare, prin aceasta întărind libertatea de mișcare a capitalului și libertatea de furnizare a serviciilor în cadrul pieței unice din cadrul Uniunii Europene, deziderate pe care România trebuie să le aibă în vedere pentru aderare.

Legea se aplică sistemelor de plăți și sistemelor de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare, oricărui participant într-un astfel de sistem precum și garanțiilor furnizate în legătură cu participarea în sistem sau cu operațiunile Băncii Naționale a României și ale băncilor centrale din statele membre ale Spațiului Economic European în calitatea acestora de bănci centrale.

În acest sens, cele mai importante prevederi fac referire la trei aspecte:

- (a) ordinele de transfer și compensarea;
- (b) procedurile de insolvență;
- (c) garanțiile.

a) ordinele de transfer și compensarea:

- ordinele de transfer și compensarea sunt valabile, își produc efectele juridice și, chiar și în cazul deschiderii procedurii de insolvență asupra unui participant, sunt opozabile terților cu condiția ca respectivele ordine de transfer să fi fost introduse în sistem înaintea momentului deschiderii procedurii de insolvență;

- ordinele de transfer introduse în sistem după momentul deschiderii procedurii de insolvență și procesate în ziua deschiderii procedurii de insolvență își produc efectele juridice și sunt opozabile terților numai cu condiția ca participanții să poată dovedi, după momentul decontării, că nu au cunoscut și nici nu ar fi putut să cunoască faptul că s-a deschis procedura de insolvență;

- nici o normă juridică, regulă, dispoziție sau practică vizând anularea unor contracte și tranzacții încheiate înaintea momentului deschiderii procedurii de insolvență nu pot conduce la anularea unei compensări;

- momentul din care un ordin de transfer este considerat introdus în sistem trebuie să fie clar precizat prin regulile sistemului;

- un ordin de transfer nu poate fi revocat de către un participant la sistem sau de către un terț din momentul stabilit prin regulile sistemului respectiv.

b) procedurile de insolvență:

- autoritatea judiciară sau administrativă competentă care a pronunțat hotărârea de deschidere a procedurii de insolvență în baza legii române împotriva unui participant la sistem este obligată să comunice de îndată această decizie Băncii Naționale a României și Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, urmând ca acestea să comunice hotărârea tuturor sistemelor naționale;

- Banca Națională a României este obligată, după aderarea la Uniunea Europeană, să notifice decizia deschiderii unei proceduri de insolvență în România asupra unui participant la sistem, de îndată ce i-a fost comunicată, și celorlalte state membre ale Spațiului Economic European;

- deschiderea procedurii de insolvență asupra unui participant nu are efect retroactiv asupra drepturilor și obligațiilor sale, care decurg din participarea sa la sistem sau legate de această participare, care au luat naștere anterior momentului deschiderii acestei proceduri (mai precis, eliminarea regulilor de tip „ora zero”);

- drepturile și obligațiile decurgând din participarea la sistem sau legate de această participare ale participantului împotriva căruia s-a deschis o procedură de insolvență sunt determinate de legea care guvernează sistemul.

c) garanțiile:

- garanțiile constituite în cadrul unui sistem nu sunt afectate de procedura de insolvență deschisă asupra unui participant;

- în cazul în care garanția este sub formă de instrumente financiare, drepturile participanților în favoarea cărora a fost constituită garanția, precum și drepturile Băncii Naționale a României, ale băncilor centrale din statele membre ale Spațiului Economic European și ale Băncii Centrale Europene sunt determinate de legislația statului în cadrul căruia aceste drepturi sunt valabil înscrise.

Prezentul proiect de lege mai prevede, de asemenea, că:

- Banca Națională a României desemnează sistemele care intră sub incidența acestei legi;

- desemnarea sistemelor care, conform legii, nu sunt autorizate de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare se face de către Banca Națională a României pe baza unor criterii proprii;

- toate sistemele care, conform legii, sunt autorizate de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare și destinate decontării operațiunilor cu instrumente financiare intră sub incidența acestei legi. În acest sens, Comisia Națională a Valorilor Mobiliare are obligația de a comunica Băncii Naționale a României toate sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare autorizate de aceasta, iar Banca Națională a României va desemna automat aceste sisteme ca intrând sub incidența legii;

- Banca Națională a României va monitoriza permanent sistemele de plăți și sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare care decontează prin intermediul unor sisteme de plăți de importanță sistemică sau de importanță deosebită;

- din momentul aderării României la Uniunea Europeană, Banca Națională a României va comunica Comisiei Europene sistemele care au fost desemnate ca intrând sub incidența prezentei legi.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, cu procedura de urgență prevăzută de art.76 alin.(3) din Constituția României, republicată.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

TABEL DE CONCORDANȚĂ

între *Directiva nr. 98/26/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 1998 privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare* și *proiectul de Lege privind caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și în sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare*

Actul normativ comunitar		Proiectul de act normativ național		Diferențe	Instituția responsabilă (inițiator)	Calendar
Art./ Para./ Alin./ Lit.	Prevederi ¹	Art./ Alin./ Pct./ Lit.	Prevederi			
1	2	3	4	5	6	7
Art. 1	Prevederile prezentei directive sunt aplicabile:	Art. 1	Dispozițiile prezentei legi se aplică:			
Art. 1 Lit. (a)	(a) oricărui sistem, așa cum este definit la articolul 2, punctul a), guvernat de legislația unui stat membru și operând în orice valută, în ecu sau în diferite monede pe care sistemul le convertește unele în raport cu celelalte;	Art. 1 Lit. a)	a) sistemelor definite la art. 2 alin. (1) pct. 1 care operează în orice monedă sau în diferite monede pe care sistemul le convertește una în alta;			
Art. 1 Lit. (b)	(b) oricărui participant la un astfel de sistem;	Art. 1 Lit. b)	b) participanților la sistemele menționate la lit. a din prezentul articol;			
Art. 1 Lit. (c)	(c) garanțiilor constituite în cadrul: - participării la un sistem sau - operațiunilor băncilor centrale ale statelor membre în calitatea lor de bănci centrale.	Art. 1 Lit. c)	c) garanțiilor constituite în legătură cu participarea la un sistem sau cu operațiunile Băncii Naționale a României, ale băncilor centrale din statele membre ale Spațiului Economic European ² și ale Băncii Centrale Europene în calitatea acestora de bănci centrale.			
Art. 2	În scopul prezentei directive, se înțelege prin:	Art. 2 Alin. (1)	(1) În înțelesul prezentei legi, noțiunile de mai jos au următoarea semnificație:			
Art. 2 Lit. a)	a) „sistem”: o convenție formală:	Art. 2 Alin.(1)	1. <i>sistem</i> înseamnă o convenție în formă scrisă care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:			

¹ Varianta în limba română a textului Directivei 98/26/CE este neoficială.

² Statele membre ale Spațiului Economic European sunt statele care sunt părți contractante la Acordul privind realizarea Spațiului Economic European semnat la Porto la 2 mai 1992 și amendat prin Protocolul semnat la Bruxelles la 17 martie 1993.

		Pct. 1			
Art. 2 Lit. a) Lin. 1	- între trei sau mai mulți participanți, alții decât un posibil agent de decontare, o posibilă contraparte centrală, o posibilă casă de compensare sau un eventual participant indirect, având reguli comune și proceduri standardizate privind executarea ordinelor de transfer între participanți;	Art. 2 Alin.(1) Pct. 1 Lit. a)	a) este încheiată între 3 sau mai mulți participanți, alții decât un posibil agent de decontare, o posibilă contraparte centrală, o posibilă casă de compensare sau un posibil participant indirect și are reguli comune și proceduri standardizate privind executarea ordinelor de transfer între participanți;		
Art. 2 Lit. a) Lin. 2	- guvernat de legea unui stat membru aleasă de participanți; cu toate acestea, participanții pot opta numai pentru legea unui stat membru în care cel puțin unul dintre ei își are sediul principal și	Art. 2 Alin.(1) Pct. 1 Lit. b)	b) este guvernată de legea aleasă de participanți, care poate fi legea română, dacă cel puțin unul din participanți își are sediul social în România, sau legea unui stat membru al Spațiului Economic European, dacă cel puțin unul din participanți își are sediul social în respectivul stat membru;		
Art. 2 Lit. a) Lin. 3	- desemnat, fără a prejudicia alte condiții mai severe de aplicabilitate generală cerute de legea națională, ca sistem și notificat Comisiei de statul membru a cărui lege este aplicabilă, după ce statul membru respectiv este satisfăcut de caracterul adecvat al regulilor de funcționare ale sistemului.	Art. 2 Alin. (1) Pct. 1 Lit. c)	c) este desemnată de către Banca Națională a României ca sistem ce intră sub incidența prezentei legi sau este desemnată de către alt stat membru al Spațiului Economic European a cărui lege îi este aplicabilă și este notificată ca atare Comisiei Europene.	Având în vedere că legislația română nu prevede condiții speciale pentru desemnarea sistemelor, nu a fost transpusă în textul legii sintagma „fără a prejudicia alte condiții mai severe de aplicabilitate generală cerute de legea națională“.	
Art. 2 Lit. a) Alin. 2	Sub rezerva condițiilor prezentate la primul alineat, statele membre pot desemna ca sistem o convenție formală a cărui scop îl constituie executarea ordinelor de transfer așa cum sunt acestea definite în al doilea alineat de la punctul i) și care, în măsură limitată, execută ordine privind alte instrumente financiare, dacă acele state membre consideră că o asemenea desemnare justificată pentru rațiuni de risc sistemic.	Art. 2 Alin. (2)	(2) Pentru prevenirea riscului sistemic, prin derogare de la prevederile alin. (1) pct. 1, Banca Națională a României poate desemna ca sistem care intră sub incidența prezentei legi o convenție încheiată în formă scrisă, îndeplinind condițiile stipulate la alin. (1) pct. 1, care este încheiată cu scopul executării ordinelor de transfer definite la art. 2 alin. (1) pct. 9 lit. b) și care, într-o măsură limitată, execută și ordine referitoare la alte instrumente financiare.		
Art. 2	Statele membre pot de asemenea să	Art. 2	(3) Pentru prevenirea riscului sistemic, prin		

Lit. a) Alin. 3	desemneze, de la caz la caz, ca sistem o convenție formală între doi participanți, alții decât un posibil agent de decontare, o posibilă contraparte centrală, o posibilă casă de compensare sau un eventual participant indirect, dacă acele state membre consideră că o asemenea desemnare este justificată pentru rațiuni de risc sistemic.	Alin. (3)	derogare de la prevederile alin. (1) pct. 1, Banca Națională a României poate, după caz, să desemneze ca sistem care intră sub incidența prezentei legi și o convenție încheiată în formă scrisă între 2 participanți, alții decât un posibil agent de decontare, o posibilă contraparte centrală, o posibilă casă de compensare sau un posibil participant indirect.			
Art. 2 Lit. b)	b) „instituție“: - o instituție de credit așa cum este definită în primul alineat din articolul 1 al Directivei 77/780/CEE³, incluzând instituțiile enumerate la articolul 2, paragraful 2, al directivei menționate, sau - o firmă de investiții așa cum este definită la articolul 1, punctul 2, al Directivei 93/22/CEE⁴, excluzând instituțiile enumerate la articolul 2, paragraful 2, punctele de la a) la k) al directivei menționate, sau - un organism public sau o întreprindere controlată operând sub garanția statului, sau - orice întreprindere având sediul central în afara Comunității și ale cărei funcții corespund celor ale instituțiilor de credit sau ale firmelor de investiții din Comunitate, definite în primul și în al doilea alineat, care participă la un sistem și care este însărcinată să execute obligațiile financiare	Art. 2 Alin. (1) Pct. 2	2. <i>instituție</i> înseamnă oricare din următoarele entități, care participă la un sistem și care este obligată să execute obligațiile financiare rezultate din ordinele de transfer emise în cadrul respectivului sistem: a) o instituție de credit, așa cum este definită în Legea nr. 58/1998 privind activitatea bancară, cu modificările și completările ulterioare, precum și orice entitate având sediul social într-un stat membru al Spațiului Economic European autorizată să atragă depozite sau alte fonduri rambursabile de la public și să acorde credite pe cont propriu sau orice entitate, alta decât o instituție de credit, având sediul social într-un stat membru al Spațiului Economic European autorizată să emită mijloace de plată sub formă de monedă electronică; b) o persoană juridică autorizată să ofere servicii de investiții financiare, așa cum este definită în legislația aferentă pieței de capital, sau orice persoană juridică având sediul social într-un stat			

³ Prima directivă nr. 77/780/CEE a Consiliului din 12 decembrie 1977 privind coordonarea dispozițiilor legislative, de reglementare și administrative referitoare la accesul la activitatea instituțiilor de credit și exercitarea acesteia (publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L322 din 17.12.1977, p.30). Directiva a fost inițial modificată de directiva 96/13/CE (publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L322 din 17.12.1977, p.30). Ambele directive au fost abrogate de directiva 2000/12/CE a Parlamentului European și Consiliului din 20 martie 2000 privind accesul la activitatea instituțiilor de credit și exercitarea acesteia (publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L126 din 26.05.2000, p. 1).

⁴ Directiva 93/22/CEE a Consiliului din 10 mai 1993 privind serviciile de investiții în domeniul valorilor mobiliare (publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L141 din 11.06.1993, p. 27) a fost modificată de directiva 97/9/CE a Parlamentului European și a Consiliului (publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L84 din 26.03.1997, p. 22).

	care rezultă din ordinele de transfer emise în cadrul sistemului.		membru al Spațiului Economic European, autorizată să ofere serviciile menționate în Anexa la prezenta lege în legătură cu instrumentele menționate în art. 2 alin. (1) pct. 8; c) o autoritate publică și alte entități garantate public; d) orice entitate având sediul social în afara teritoriului României sau al statelor membre ale Spațiului Economic European și ale cărei funcțiuni corespund celor ale instituțiilor de credit, instituțiilor emitente de monedă electronică sau ale persoanelor juridice autorizate să ofere servicii de investiții financiare.			
Art. 2 Lit. b) Alin. 2	Dacă un sistem este supravegheat în conformitate cu legislația națională și execută numai ordine de transfer, așa cum sunt acestea definite la punctul i), al doilea alineat, precum și plăți care rezultă din asemenea ordine, un stat membru poate decide ca întreprinderile care participă la un asemenea sistem și care sunt însărcinate cu executarea obligațiilor financiare rezultate din ordinele de transfer emise în cadrul aceluși sistem să fie considerate drept instituții, cu condiția ca cel puțin trei participanți în respectivul sistem să facă parte din categoria vizată de primul subparagraf și ca respectiva decizie să fie justificată pentru rațiuni de risc sistemic;	Art. 2 Alin. (4)	(4) Prin excepție de la prevederile alin. (1) pct. 2, dacă un sistem este supravegheat în baza legislației române sau a legislației unui stat membru al Spațiului Economic European și execută doar ordine de transfer precizate la art. 2 alin. (1) pct. 9, lit. b) precum și plăți rezultând din aceste ordine, Banca Națională a României poate hotărî ca entitățile care participă la acest sistem și care sunt obligate să execute obligațiile financiare rezultând din ordinele de transfer emise în cadrul aceluși sistem, să fie considerate instituții, în sensul legii, cu condiția ca cel puțin 3 participanți la sistem să facă parte din categoriile prevăzute la alin. (1) pct. 2 și ca o astfel de decizie să fie justificată din punct de vedere al prevenirii riscului sistemic.			
Art. 2 Lit. c)	c) „contraparte centrală” : o entitate care este intermediar între instituțiile dintr-un sistem și care se comportă ca și contraparte exclusivă a acestor instituții în ceea ce privește ordinele lor de transfer;	Art. 2 Alin. (1) Pct. 3	3. <i>contraparte centrală</i> înseamnă o entitate care se interpune din punct de vedere juridic între instituțiile participante la un sistem și care acționează în calitate de co-contractant exclusiv al fiecărei instituții și preia obligațiile acestor instituții, în legătură cu ordinele lor de transfer;			

Art. 2 Lit. d)	d) „agent de decontare”: o entitate care oferă, pentru instituțiile și/sau pentru o contraparte centrală care participă în sisteme, conturi de decontare prin care ordinele de transfer din asemenea sisteme sunt decontate și, după caz, acordă credit acelor instituții și/sau contrapărții centrale în scopul decontării;	Art. 2 Alin. (1) Pct. 4	4. <i>agent de decontare</i> înseamnă o entitate care pune la dispoziția instituțiilor și/sau a contrapărții centrale care participă la sistem conturi de decontare prin care ordinele de transfer din sistem sunt decontate și care poate acorda credite respectivelor instituții și/sau contrapărții centrale în scopul decontării;			
Art. 2 Lit. e)	e) „casa de compensare”: o organizație (entitate) însărcinată cu calculul pozițiilor nete ale instituțiilor, ale unei posibile contrapărți centrale și/sau ale unui posibil agent de decontare;	Art. 2 Alin. (1) Pct. 5	5. <i>casă de compensare</i> înseamnă o entitate însărcinată cu calculul poziției nete a fiecărei instituții, a unei posibile contrapărți centrale și/sau a unui posibil agent de decontare;			
Art. 2 Lit. f)	f) „participant”: o instituție, o contraparte centrală, un agent de decontare sau o casă de compensare. În conformitate cu regulile de funcționare ale sistemului, același participant se poate comporta în calitate de contraparte centrală, de casă de compensare sau de agent de decontare, sau poate îndeplini o parte sau toate aceste sarcini.	Art. 2 Alin. (1) Pct. 6	6. <i>participant</i> înseamnă o instituție sau o contraparte centrală, un agent de decontare sau o casă de compensare din sistemul avut în vedere sau din orice alt sistem; participant este și cel care, în conformitate cu regulile sistemului, acționează în același timp în calitate de contraparte centrală, casă de compensare și agent de decontare, sau doar în unele din aceste calități;	S-a completat textul cu sintagma „sau din orice alt sistem“ deoarece a fost avută în vedere interpretarea textului Directivei dată de experții Comisiei la așa numita „problemă cehă“. Banca Națională a Cehiei a semnalat Comisiei și existența unor situații în care o casă de compensare dintr-un sistem participă și în alt sistem, în acest caz aceasta neputând fi considerată participant deoarece nu se încadrează în definiția instituțiilor de la art. 2 b) primul paragraf. După o serie de discuții și încercări de interpretare a textului inițial, la data de 17 ianuarie 2002 un grup de experți ai Comisiei au stabilit că sensul Directivei		

				este de a fi încadrate în categoria de participanți și aceste case de compensare sau agenți de decontare din alte sisteme, deși textul inițial al Directivei nu prevedea clar acest lucru.		
Art. 2 Lit. f) Alin. 3	Un stat membru poate decide ca, în scopul prezentei directive, un participant indirect să poată fi considerat participant dacă aceasta este justificată pentru rațiuni de risc sistemic și cu condiția ca acesta să fie cunoscut sistemului;	Art. 2 Alin. (5)	(5) Pentru prevenirea riscului sistemic, Banca Națională a României poate considera ca participant, în sensul prezentei legi, și un participant indirect în sensul art. 2 alin. (1) pct. 7, cu condiția ca acesta să fie cunoscut sistemului.			
Art. 2 Lit. g)	g) „participant indirect”: o instituție de credit, așa cum este aceasta definită la primul alineat de la punctul b), având o relație contractuală cu o instituție care participă la sistem, care execută ordine de transfer, așa cum sunt definite în primul paragraf de la punctul i), care permite instituției de credit menționate mai sus să treacă ordine de transfer prin intermediul sistemului;	Art. 2 Alin. (1) Pct. 7	7. <i>participant indirect</i> înseamnă o instituție de credit, așa cum este definită la art. 2 alin. (1) pct. 2 lit. a), care poate să transmită ordine de transfer prin sistem, în temeiul unei relații contractuale cu o instituție participantă în sistem care execută ordine de transfer în cadrul acestuia;			
Art. 2 Lit. h)	h) „titluri”: toate instrumentele la care se face referire în secțiunea B a anexei la Directiva 93/22/CEE;	Art. 2 Alin. (1) Pct. 8	8. <i>instrumente financiare</i> înseamnă: a) valori mobiliare; b) titluri de participare la organismele de plasament colectiv; c) instrumente ale pieței monetare, inclusiv titluri de stat cu scadența mai mică de 1 an și certificate de depozit; d) contracte futures financiare, inclusiv contracte similare cu decontare finală în fonduri; e) contracte forward pe rata dobânzii (FRA); f) swap-uri pe rata dobânzii, curs de schimb și acțiuni;			

			g) opțiuni pe orice instrument financiar menționat la lit. a) – d), inclusiv contracte similare cu decontare finală în fonduri; această categorie include și opțiuni pe curs de schimb și pe rata dobânzii.			
Art. 2 Lit. i)	i) „ordin de transfer”: - o instrucțiune dată de un participant de a pune la dispoziția unui destinatar o sumă de bani prin înregistrarea în conturile unei instituții de credit, unei bănci centrale sau unui agent de decontare, sau orice instrucțiune care antrenează asumarea sau executarea unei obligații de plată, așa cum este aceasta definită de regulile de funcționare ale sistemului, sau - o instrucțiune dată de un participant de a transfera proprietatea asupra unuia sau mai multor titluri, sau dreptul la unul sau mai multe titluri, prin înscrierea în registrul de evidență a acestora sau sub o altă formă;	Art. 2 Alin. (1) Pct. 9	9. <i>ordin de transfer</i> înseamnă: a) o instrucțiune dată de un participant de a se pune la dispoziția unui destinatar o sumă de bani prin înscrierea acesteia în conturile unei instituții de credit, ale unei bănci centrale sau ale unui agent de decontare, sau orice instrucțiune care antrenează asumarea sau executarea unei obligații de plată, așa cum este aceasta definită de regulile de funcționare ale sistemului sau b) o instrucțiune dată de un participant de a se transfera proprietatea asupra unuia sau mai multor instrumente financiare, sau orice alt drept asupra unuia sau mai multor instrumente financiare, prin înscrierea în registrul de evidență a acestora sau prin orice altă modalitate;			
Art. 2 Lit. j)	j) „procedură de insolvență”: orice măsuri colective, prevăzute de legislația unui stat membru sau a unei țări, care urmăresc fie lichidarea participantului, fie reorganizarea sa, dacă această măsură implică suspendarea sau limitarea transferurilor sau plăților;	Art. 2 Alin. (1) Pct. 10	10. <i>procedură de insolvență</i> înseamnă orice procedură colectivă prevăzută de legislația română sau străină, care urmărește fie lichidarea unui participant, fie reorganizarea sa, dacă această măsură implică suspendarea sau limitarea transferurilor sau plăților;			
Art. 2 Lit. k)	k) „compensare”: conversia creanțelor și obligațiilor rezultând din ordinele de transfer pe care unul sau mai mulți participanți le emit în favoarea altui participant, sau altor participanți, sau pe care le primesc de la aceștia, într-o creanță sau o obligație netă unică, astfel încât această unică creanță netă să poată fi pretinsă, respectiv această unică	Art. 2 Alin. (1) Pct. 11	11. <i>compensarea</i> înseamnă înlocuirea creanțelor și obligațiilor rezultând din ordine de transfer din cadrul sistemului pe care unul sau mai mulți participanți le emit în favoarea altui participant, sau altor participanți, sau pe care le primesc de la aceștia, cu o creanță sau o obligație netă unică, astfel încât această unică creanță netă să poată fi pretinsă, respectiv această unică obligație netă să			

	obligație netă să fie datorată;		fie datorată;			
Art. 2 Lit. l)	l) „cont de decontare”: un cont deschis la o bancă centrală, un agent de decontare sau o contraparte centrală, utilizat pentru depozit de fonduri și de titluri, ca și pentru decontarea tranzacțiilor dintre participanții la un sistem;	Art. 2 Alin. (1) Pct. 12	12. <i>cont de decontare</i> înseamnă un cont deschis la banca centrală, la un agent de decontare sau la o contraparte centrală, utilizat pentru depozitarea de fonduri și de instrumente financiare, ca și pentru decontarea tranzacțiilor dintre participanții la un sistem;			
Art. 2 Lit. m)	m) „garanție”: orice element de activ realizabil, furnizat în cadrul unui gaj (inclusiv orice sumă de bani constituită ca gaj), a unui contract de report sau a altui contract similar, precum și în orice altă manieră, în scopul de a garanta drepturile și obligațiile susceptibile de a apare în cadrul unui sistem, sau furnizat în favoarea băncilor centrale ale statelor membre sau a viitoarei Bănci Centrale Europene.	Art. 2 Alin. (1) Pct. 13	13. <i>garanție</i> înseamnă orice activ care se poate valorifica, inclusiv o sumă de bani, și care face obiectul oricărei forme de garantare, al unui contract de report ori al unui contract similar și care este constituit în favoarea participanților, a Băncii Naționale a României, a băncilor centrale din statele membre ale Spațiului Economic European sau a Băncii Centrale Europene.			
		Art. 2 Alin. (1) Pct. 14	14. <i>sistem de plăți de importanță sistemică</i> înseamnă un sistem în care, în cazul în care nu este suficient protejat împotriva riscurilor specifice, o întrerupere în funcționarea sa poate produce sau transmite alte întreruperi în activitatea participanților sau chiar întreruperi în cadrul altor sisteme din sectorul financiar;	Definiția a fost introdusă pentru clarificarea obiectului activității de monitorizare pe care Banca Națională a României o desfășoară în legătură cu sistemele care cad sub incidența prezentei legi.		
		Art. 2 Alin. (1) Pct. 15	15. <i>sistem de plăți de importanță deosebită</i> înseamnă un sistem care are un rol important în procesarea și decontarea unor tipuri variate de plăți și care, în cazul imposibilității de funcționare, poate provoca efecte economice majore și poate submina încrederea publicului în sistemele de plăți și în monedă, în general.	Definiția a fost introdusă pentru clarificarea obiectului activității de monitorizare pe care Banca Națională a României o desfășoară în legătură cu sistemele care cad sub incidența prezentei legi.		
Art. 3 Pct.1 Alin. 1	1. Ordinele de transfer și compensarea își produc efectele juridice și, chiar și în cazul procedurii de insolvență deschisă asupra unui participant, sunt opozabile terților cu	Art. 3 Alin. (1)	(1) Ordinele de transfer și compensarea sunt valabile, își produc efectele juridice și sunt opozabile terților, chiar și în cazul deschiderii procedurii de insolvență asupra unui participant, cu			

	condiția ca respectivele ordine de transfer să fi fost introduse în sistem înainte momentului deschiderii procedurii de insolabilitate, așa cum este acesta definit la articolul 6, paragraful 1.		condiția ca respectivele ordine de transfer să fi fost introduse în sistem înainte momentului deschiderii procedurii de insolvență, așa cum este acesta definit la art. 6 alin. (1).			
Art. 3 Pct.1 Alin. 2	Dacă prin excepție, ordinele de transfer sunt introduse într-un sistem după momentul deschiderii procedurii de insolabilitate și sunt executate în ziua respectivă, aceste ordine de transfer nu-și produc efectele juridice și nu sunt opozabile terților decât cu condiția ca agentul de decontare, contrapartea centrală sau casa de compensare să poată dovedi, după momentul decontării, că nu au cunoscut și nu erau ținute să cunoască deschiderea procedurii de insolabilitate.	Art. 3 Alin. (2)	(2) Dacă ordinele de transfer sunt introduse în sistem după momentul deschiderii procedurii de insolvență și sunt procesate în ziua deschiderii procedurii de insolvență, aceste ordine de transfer și compensarea își produc efectele juridice și sunt opozabile terților cu condiția ca agentul de decontare, contrapartea centrală sau casa de compensare să poată dovedi, după momentul decontării, că nu a cunoscut și nici nu ar fi putut să cunoască faptul că s-a deschis procedura de insolvență.			
Art. 3 Pct. 2	2. Nici o lege, reglementare, normă sau practică vizând anularea contractelor și tranzacțiilor încheiate înainte momentului deschiderii procedurii de insolabilitate, definit la articolul 6, paragraful 1, nu pot conduce la refacerea unei compensări.	Art. 3 Alin. (3)	(3) Nici o normă juridică, regulă, dispoziție sau practică vizând anularea unor contracte și tranzacții încheiate înainte momentului deschiderii procedurii de insolvență definit la art. 6 alin. (1) nu pot conduce la anularea unei compensări efectuate în conformitate cu alin. (1) și (2) al prezentului articol.			
Art. 3 Pct. 3 Prop.1	3. Momentul în care un ordin de transfer este introdus într-un sistem este definit prin regulile de funcționare ale respectivului sistem.	Art. 3 Alin. (4)	(4) Momentul din care un ordin de transfer este considerat introdus în sistem trebuie să fie clar precizat prin regulile sistemului.			
Art. 3 Pct. 3 Prop.2	Dacă legislația națională care reglementează sistemul prevede condiții referitoare la momentul introducerii, regulile de funcționare ale respectivului sistem trebuie să se conformeze acelor condiții.			Prevedere nepreluată în prezentul proiect de lege deoarece art. 64 al Legii nr. 58/1998 privind activitatea bancară, cu modificările ulterioare, prevede deja competența Băncii Naționale a		

				României de a reglementa sistemele de plăți, inclusiv modul de stabilire a momentului introducerii ordinelor de transfer în sistem și obligativitatea respectării acestuia de regulile de funcționare ale sistemelor.		
Art. 4	Statele membre pot prevedea ca deschiderea unei proceduri de insolvabilitate asupra unui participant să nu împiedice folosirea fondurilor sau titlurilor disponibile în contul de decontare al respectivului participant pentru a-i permite acestuia să se achite de obligațiile din cadrul sistemului în ziua deschiderii procedurii de insolvabilitate. Mai mult, statele membre pot prevedea, de asemenea, ca o facilitate de credit a respectivului participant legată de sistem să fie utilizată în schimbul unei garanții existente și disponibile, pentru a-i permite acestuia să se achite de propriile obligații din cadrul sistemului.	Art. 4	Ținând cont de termenii contractuali aplicabili, fondurile sau instrumentele financiare disponibile în contul de decontare al participantului și facilitatea de creditare (incluzând împrumutul unor instrumente financiare) acordată participantului în ziua decontării în limita garanțiilor constituite în acest scop pot fi folosite, chiar în condițiile în care împotriva participantului a fost deschisă o procedură de insolvență, pentru îndeplinirea obligațiilor participantului în cadrul sistemului din ziua deschiderii procedurii de insolvență, în principal pentru achitarea oricărei datorii rezultate în urma compensării, făcând posibilă decontarea finală pentru sistem.			
Art. 5	Un ordin de transfer nu poate fi revocat de un participant la un sistem sau de un terț din momentul stabilit prin regulile de funcționare ale respectivului sistem.	Art. 5	Un ordin de transfer nu poate fi revocat de către un participant la sistem sau de către un terț, din momentul stabilit prin regulile sistemului respectiv.			
Art. 6 Pct. 1	1. În scopul prezentei directive, momentul deschiderii unei proceduri de insolvabilitate este momentul în care autoritatea judecătorească sau administrativă competentă pronunță decizia sa.	Art. 6 Alin. (1)	(1) În înțelesul prezentei legi, momentul deschiderii procedurii de insolvență este momentul în care autoritatea judiciară sau administrativă competentă pronunță hotărârea de deschidere a procedurii de insolvență.			
Art. 6 Pct. 2	2. Când a fost luată o decizie conform paragrafului 1, autoritatea judecătorească sau	Art. 6 Alin. (2)	(2) Autoritatea judiciară sau administrativă competentă care a pronunțat hotărârea de			

	administrativă competentă va notifica imediat această decizie autorității corespunzătoare desemnată de statul membru respectiv.		deschidere a procedurii de insolvență în baza legii române împotriva unui participant la sistem este obligată să comunice de îndată această decizie Băncii Naționale a României și Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare. Obligația de notificare a fiecărei autorități menționate se consideră îndeplinită numai dacă autoritatea judiciară sau administrativă competentă a primit de la respectiva autoritate confirmarea de primire a hotărârii.			
		Art. 6 Alin. (3)	(3) Banca Națională a României și Comisia Națională a Valorilor Mobiliare vor comunica de îndată tuturor sistemelor naționale hotărârea de deschidere a procedurii de insolvență primită de la autoritatea judiciară sau administrativă competentă conform prevederilor alin. (2) al acestui articol, sau de la statele membre ale Spațiului Economic European.			
		Art. 6 Alin. (4)	(4) Banca Națională a României va comunica de îndată și Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare hotărârea de deschidere a procedurii de insolvență comunicată de statele membre ale Spațiului Economic European.			
Art. 6 Pct. 3	3. Statul membru la care se referă paragraful 2 va notifica imediat celelalte state membre.	Art. 11	Banca Națională a României este obligată să notifice decizia prevăzută la art. 6 alin. (2), de îndată ce i-a fost comunicată, altor state membre ale Spațiului Economic European.			
Art. 7	O procedură de insolvență nu poate avea efecte retroactive asupra drepturilor și obligațiilor unui participant, decurgând din această participare sau legate de această participare, în raport cu momentul deschiderii procedurii de insolvență, așa cum este	Art. 7	Deschiderea procedurii de insolvență asupra unui participant nu are efect retroactiv asupra drepturilor și obligațiilor sale, care decurg din participarea sa la sistem sau sunt legate de această participare, care au luat naștere anterior momentului deschiderii acestei proceduri, așa cum acesta este definit la art.			

	definit la articolul 6, paragraful 1.		6 alin. (1).			
Art. 8	Când o procedură de insolvență este deschisă asupra unui participant la un sistem, drepturile și obligațiile decurgând din participarea sa sau legate de această participare sunt determinate de legea aplicabilă aceluși sistem.	Art. 8	Drepturile și obligațiile decurgând din participarea la sistem sau legate de această participare ale participantului împotriva căruia s-a deschis o procedură de insolvență sunt determinate de legea care guvernează sistemul.			
Art. 9 Pct. 1	1. Drepturile: - unui participant la garanția constituită în favoarea sa în cadrul unui sistem și - băncilor centrale ale statelor membre sau ale viitoarei Bănci Centrale Europene la garanțiile constituite în favoarea lor nu sunt afectate de o procedură de insolvență deschisă asupra unui participant sau asupra contrapărții băncilor centrale ale statelor membre sau a viitoarei Bănci Centrale Europene, care a constituit garanția. Asemenea garanții pot fi realizate pentru satisfacerea acestor drepturi.	Art. 9	Drepturile unui participant în legătură cu garanțiile constituite în favoarea sa sau pe care le deține în legătură cu participarea sa la un sistem, precum și drepturile Băncii Naționale a României, ale băncilor centrale din statele membre ale Spațiului Economic European și ale Băncii Centrale Europene în legătură cu garanțiile deținute sau constituite în favoarea acestora, nu sunt afectate de deschiderea procedurii de insolvență împotriva unui alt participant sau împotriva contrapărții Băncii Naționale a României, a băncilor centrale ale statelor membre ale Spațiului Economic European sau a Băncii Centrale Europene, care a constituit garanțiile. Acele garanții pot fi executate în scopul realizării drepturilor garantate.			
Art. 9 Pct. 2	2. Dacă în beneficiul participantului și/sau a băncilor centrale ale statelor membre sau a viitoarei Bănci Centrale Europene s-au constituit în garanție titluri sau drepturi asupra unor titluri, așa cum s-a indicat la paragraful 1, și dacă dreptul lor (ori al unui mandatar, agent sau terț ce acționează pe contul lor) asupra respectivelor titluri este înscris valabil într-un registru de evidență, într-un cont sau într-un sistem de depozitare centralizat situat într-un stat membru, determinarea drepturilor	Art. 10	Dacă în favoarea participanților și/sau a Băncii Naționale a României, a băncilor centrale din statele membre ale Spațiului Economic European sau a Băncii Centrale Europene s-au constituit drepturi garanție instrumente financiare sau drepturi asupra unor instrumente financiare și dacă dreptul lor, ori al unui terț care acționează pe seama acestora, asupra respectivelor instrumente financiare este înscris valabil într-un registru de evidență, într-un cont sau într-un sistem centralizat de depozitare localizat în România sau într-un stat membru al			

	ce rezultă pentru aceste entități din calitatea lor de titulari de garanție este reglementată de legea statului unde drepturile au fost valabil înscrise.		Spațiului Economic European, determinarea opozabilitatii, conținutului, întinderii și efectelor drepturilor acestora asupra garanțiilor este guvernată de legea statului unde drepturile au fost valabil înscrise.			
Art. 10 Alin. 1	Statele membre vor determina sistemele care intră în domeniul de aplicare a prezentei directive; vor notifica Comisia și vor informa deasemenea asupra autorităților pe care le-au ales în conformitate cu prevederile articolului 6, paragraful 2.	Art. 12 Alin. (1)	(1) Banca Națională a României va comunica Comisiei Europene sistemele care intră sub incidența prezentei legi.			
		Art. 12 Alin. (2)	(2) Ministerul Finanțelor Publice va informa Comisia Europeană că Banca Națională a României este autoritatea națională competentă care trebuie să informeze și să fie informată cu privire la deschiderea procedurii de insolvență împotriva unui participant la un sistem.			
		Art. 13 Alin.(1)	(1) Banca Națională a României desemnează sistemele, așa cum sunt definite la art. 2 alin. (1) pct. 1, care intră sub incidența prezentei legi.			
		Art. 13 Alin.(2)	(2) Desemnarea sistemelor care, conform legii, nu sunt autorizate de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare se face de către Banca Națională a României pe baza unor criterii proprii.			
		Art. 13 Alin.(3)	(3) Toate sistemele care, conform legii, sunt autorizate de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare și destinate decontării operațiunilor cu instrumente financiare intră sub incidența prezentei legi. Comisia Națională a Valorilor Mobiliare va comunica Băncii Naționale a României toate sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare autorizate de aceasta, iar Banca Națională a României va desemna automat			

			aceste sisteme ca intrând sub incidența prezentei legi.			
Art. 10 Alin. 2	Sistemul va indica statului membru a cărui lege îi este aplicabilă participanții la sistem, inclusiv toți eventualii participanți indirecti, ca și orice schimbare în componența acestora.	Art. 14 Alin. (1)	(1) Fiecare sistem desemnat de Banca Națională a României în conformitate cu prevederile art. 13 este obligat să comunice acesteia participanții la sistem, inclusiv participanții indirecti, precum și orice schimbare în rândul acestora.			
-	-	Art. 14 Alin. (2)	(2) Orice instituție participantă la un sistem trebuie să informeze Banca Națională a României cu privire la sistemul la care participă.	Prevedere suplimentară necesară pentru activitatea de monitorizare a sistemelor, desfășurată de Banca Națională a României.		
Art. 10 Alin. 3	În plus față de obligația prevăzută la al doilea paragraf, statele membre pot supune sistemele care se află sub jurisdicția lor unor cerințe privind autorizarea sau supravegherea acestora.	Art. 13 Alin.(4)	(4) Banca Națională a României va monitoriza permanent sistemele de plăți și sistemele de decontare a operațiunilor cu instrumente financiare care decontează prin intermediul unor sisteme de plăți de importanță sistemică sau de importanță deosebită.	Posibilitatea impunerii unor cerințe privind autorizarea sistemelor este prevăzută în art. 64 din Legea nr. 58/1998 privind activitatea bancară, cu modificările ulterioare.		
Art. 10 Alin. 4	Orice persoană având un interes legitim poate cere unei instituții ca aceasta să-i indice sistemele la care participă și să-i furnizeze informații privind principalele reguli care reglementează funcționarea acestor sisteme.	Art. 15	Orice persoană interesată poate cere unei instituții informații referitoare la sistemele la care această instituție participă și la principalele reguli de funcționare a acestor sisteme, instituția respectivă fiind obligată să-i furnizeze aceste informații.			
Art. 11 Pct. 1 Alin. 1	1. Statele membre vor adopta dispozițiile legislative, cu caracter de reglementare și administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive înainte de 11 decembrie 1999 și vor informa imediat Comisia cu privire la adoptarea acestora.			Nepreluată, nefiind aplicabilă		
Art. 11 Pct. 1 Alin. 2	Când statele membre vor adopta astfel de dispoziții, ele vor conține și o referire la prezenta directivă sau vor fi însoțite de o asemenea referire la publicarea oficială. Modalitatea sub care va fi făcută o asemenea			Nepreluată, nefiind aplicabilă		

	referire va fi stabilită de statele membre.				
Art. 11 Pct. 2	2. Statele membre vor comunica Comisiei textul dispozițiilor esențiale din dreptul intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă. În această comunicare, statele membre vor insera un tabel de corespondență care să arate dispozițiile naționale în vigoare sau în curs de introducere care corespund fiecărui articol din prezenta directivă.			Nepreluată, nefiind aplicabilă	
Art. 12	După cel mai târziu trei ani de la data menționată la articolul 11, paragraful 1, Comisia va prezenta Parlamentului European și Consiliului un raport asupra aplicării prezentei directive, însoțit, dacă va fi cazul, de propuneri de revizuire.			Nepreluată, nefiind aplicabilă	
Art. 13	Prezenta directivă intră în vigoare în ziua publicării sale în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene.			Nepreluată, nefiind aplicabilă	
Art. 14	Prezenta directivă se adresează statelor membre.			Nepreluată, nefiind aplicabilă	
		Art. 16	Banca Națională a României și Comisia Națională a Valorilor Mobiliare vor urmări respectarea prevederilor prezentei legi în cadrul sistemelor care intră sub incidența acestora.	Prevedere suplimentară considerată necesară pentru clarificarea autorităților care sunt responsabile pentru urmărirea respectării prevederilor legii.	
		Anexa	<i>Servicii de investiții financiare menționate în Secțiunea A a Anexei la Directiva nr. 93/22/CEE din 10 mai 1993 privind serviciile de investiții financiare în domeniul valorilor mobiliare</i> 1. (a) Primirea și transmiterea, în numele investitorilor, a ordinelor referitoare la unul sau mai multe instrumente financiare.	Menționarea acestor tipuri de servicii în anexă este necesară datorită faptului că nu se poate face referire la Directiva nr. 93/22/CEE în textul legii deoarece aceasta nu este legislație națională și nici nu	

		(b) Executarea unor astfel de ordine, altfel decât pe cont propriu. 2. Tranzacționarea pe cont propriu a oricăror instrumente financiare. 3. Administrarea pe bază discreționară și individuală a portofoliilor de investiții, în conformitate cu mandatul dat de investitori, atunci când aceste portofolii includ unul sau mai multe instrumente financiare. 4. Subscrierea în cadrul emisiunilor a oricăror instrumente financiare și/sau plasamentul unor asemenea emisiuni.	este încă preluată în totalitate în legislația națională.		